

Mese a zene hatalmáról

CSENDES TOLL

Jász Attila alkotótársa.

Nem otthonról, egy Vidéki Nagyváros könyves rendezvényét otthagyva indultak Csendes Tollék, asszonyával, ami nagyon ritka, ünnepi alkalom lehetett volna, ha nem rohanással és vonatkéséssel történik. Mintha csak a dolgok kellő súlyának kéne megmutatkoznia egy ilyen kaliberű koncerthez méltóan. A nehézségek leküzdésének fokozásához a metró se működött azon a vasárnapon, de az már a célegyenes előtti hajrában nem jelentett különösebb fékezőerőt, addig már eljutottak a büfékocsiban ezer forintos sörrel húzva ki az időt helyjegy nélkül, a Fővárosig. Meleg nyári este volt ezen az október végi napon. A ZeneSzerző bent várta őket a két terembejárat közötti szökőkútnál (megbeszélés szerint), ami a nagy tömeg miatt nem látszott, CsT pedig egyáltalán nem emlékezett semmilyen szökőkútra a régi Zeneakadémián. Nem is a szökőkutat, a ZeneSzerzőt magát találták meg, vagy inkább fordítva, hiszen kitárt karokkal jegyeket lobogtatva, amit nem engedett kifizetni indián testvérének, repdesett feléjük. A ZSz társa, asszonya rögtön átlátta, mi a helyzet, min mentek keresztül CsT-ék az utóbbi órákban, nem lehetett előtte fáradt tekintetet, nyúzott arcot titkolni. Csendesen megpróbálkozott valami szellemességgel a vidéki indán, hogy majd a zene átmossa őket... A ZSz szelíden mosolygott, majd meglátjátok, mondta, és hozzátette, menjetek be, aztán lebegjete bátran. És tovább mosolygott, mint egy ókori kínai bölcs, sejtelmesen.

A teremben feszült nyugalom honolt, majd lassan félhomályossá alakították a termet, csupán a három zongora fölötti iszonyatos magasságban tette a dolgát egy jó erős reflektor. Olyannyira jól, hogy a terembe betévedt éjszakai lepke azonnal vonzódást érzett a lámpatest iránt, és megpróbálta meghódítani. Körültáncolta, immár zongorazenére, lejtett körbe-körbe. Kicsit még darabosan, de egyre jobban oldódva, megszokva a helyzetet, hogy közel lehet a Fényhez. Ahogy telt-múlt az idő, vagyis éppen hogy az a ritka helyzet állt elő, ami csak utazáskor szokott, hogy kiköppen, megszűnik érzékelhetőnek lenni, bár a gyakori és zavaró köhögések ezt nehezítették, de a zene segítette, egyre nagyobb és bátrabb köröket tett a lámpa körül, néha már ki-kiszakadt a fénykörből.

A bátorságot talán a ZSz elsőként felcsendülő darabjából merítette, arra támaszkodott, arról rugaszkodott el, hogy a mesteri Bach-átiratokon már önfeledten lebeghessen, élvezhesse a zenétől kapott szabadságot. A Satie-változatnál már mindent értett Csendes Toll, hisz az eredeti műsorszövegben nem szerepelt ez a furcsa francia zeneszerző, és amíg a fáradt indián lehajtotta a fejét, hogy ne látszódjon

széles mosolya, ami annak szólt, hogy a táskájában két, a vidéki könyvszalomon leárazottan vásárolt könyv lapult, az egyik éppen Satie önéletírása, a másik Csuang Ce virágzó könyvecskéje, szóval, amíg CsT lehajtotta a fejét, történt valami. Mire felnézett, fél perc múlva már minden változatlan volt, a beavatottan és csodálatosan játszó Ránki-család az utolsó átiratnál tartott, Lisztnél, jelezve, hogy a szünet után egy tizenkét tételes eredeti Liszt-mű következik. Közben rájött Csendes Toll, hogy mi történt, a lepke, az éjszakai eltűnt. Nem lehetett látni többet, se a szünetben, se a második rész alatt, se a koncert után.

A szünetben azonban megint történt valami. A közvetlenül a színpad mellé felállított széksorban ülve maradt egy elegáns, idős férfi. Nem mozdult, nem reagált semmire, úgy kellett kivinni a színpadon keresztül az öltözők felé. Orvost kértek sürgősen a hangszórón keresztül a közönség soraiból. Nyomott hangulat telepedett a Zeneakadémia frissen felújított, éppen avatandó koncerttermére, majd kiszivárgott a folyosóra, a céltalanul kóválygó emberekre ragadt. CsT morbid módon azt gondolta, milyen gyönyörű halál (ha már egyszer úgyis meg kell halni), milyen gyönyörű halálnem egy Dukay-mű élő bemutatóján költözni át oda, ahonnan ez a zene is származik. A gyönyörűségtől megáll az ember szíve.

Ám a második rész előtt bementék, az idős férfi jobban van, bár nem ült vissza a helyére természetesen. CsT nem érzett csalódást. Természetesen. CsT nem tudott már a zenére, a karácsonyi Lisztre figyelni, az idős férfira gondolt, kapott még egy esélyt, akár egy újabb Dukay-ősbemutatóra is. Meg a lepkére gondolt. Hogy hol lehet? Ott volt-e egyáltalán? Vagy... Csupán elbóbiskolt zene közben és álmodta a lepkét? Vagy talált magának egy nyugodt, sötét és kényelmes helyet (az idős férfi zaklatott szívét, álmában finoman verdesve szárnyaival?), és onnan álmodja tovább a bizonytalankodó Csendes Tollat? Ki tudja. CsT egy nagy álma biztosan megvalósult, megismerhette Legkedvesebb ZeneSzerzőjét személyesen, és végre hallhatta élőben is a műveit.